

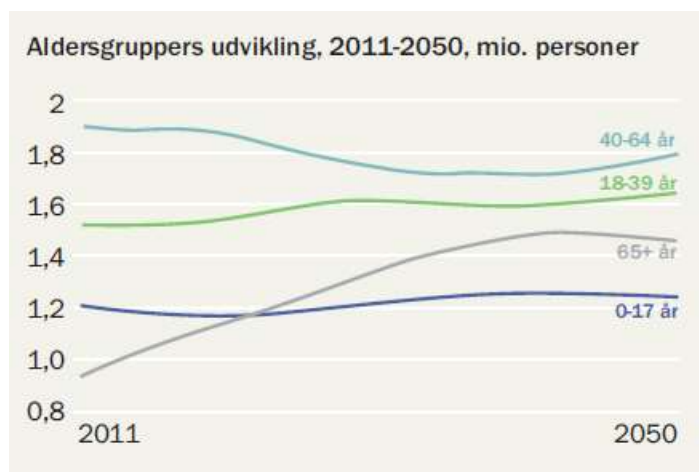
Det gode Seniorliv i Hedensted Kommune

- den aktive borger!

Stikord til et arbejdsgrundlag

Fakta

1. **Danskerne bliver ældre.** Den demografiske udvikling viser en svag stigning i antallet af 67-79-årige, men en kraftig stigning i antallet af +80-årige. Samlet set vil andelen af + 65-årige stige fra 16,5 % i 2013 til 26,6 % i 2040. Herunder det vist i antal personer.

Kilde: Danmarks Statistik

2. Antallet af demente er stærkt stigende og 5-dobles for hvert 5-års trin efter 60-års alderen.

3. Efterspørgslen på ældreboliger og plejeboliger viser, at der er en overkapacitet, fordi flere vælger at bo længere i eget hjem – med hjælp.

Kerneopgavetænkning for Social Omsorg

Målgruppen er børn og voksne efter visiterede kriterier. Sagt med andre ord, er det mennesker, der har brug for hjælp – ikke til at klare en uddannelse eller et arbejde, men til at opleve større livskvalitet.

Bevægelsen er, at den enkelte får rådgivning, støtte og omsorg, der gør, at han eller hun løbende udvikler sig til at kunne klare sig bedre og mere selv.

Borgeren skal opleve en positiv forandring, som hjælper til at bevare eller forbedre livskvaliteten. Borgeren skal hjælpes til at tage ansvar for eget liv og selv være aktiv. Aktiviteten afsluttes, når det opsatte mål er nået, hvorefter der kan aftales nye mål.

Familien, netværket og lokalsamfundet er vigtige elementer processen.

Omgivelser og tilbud indrettes, så de så vidt muligt kan bruges selvstændigt

Nøgleordet er: Den aktive borger.

I mange år har vi i Danmark været stolte af vores velfærdsmodel – og med rette. Men modellen er ikke længere holdbar. En række faktorer skaber et pres for markante ændringer.

- **Færre kroner:** De offentlige udgifter er under et voldsomt pres. På trods af forskellige udgiftsbesparende reformtiltag i løbet af de seneste år viser Finansministeriets beregninger, at de offentlige finanser har udsigt til underskud i hvert fald indtil 2050.
- **Flere ældre:** I 2011 var der for hver 100 personer i den erhvervsaktive alder (20-59 år) 91 personer, der skal forsørges. Ifølge prognoserne vil der i år 2020 være 95 og i år 2030 vil der være 107, der skal forsørges af 100 på arbejdsmarkedet.

Aktivitet og velfærd – to sider af samme sag

Velfærdssamfundet er skabt af aktive borgere – og uden bidrag fra langt de fleste borgere kan det ikke fungere. Det er en kendsgerning, som man nogle gange glemmer i opgangstider. Når krisen kradser som nu, er der to veje: At nedjustere velfærdssamfundet eller genstarte det med udgangspunkt i borgerne. Det er den sidste vej, vi skal vælge, hvis vi med begrænsede ressourcer skal indfri ambitionen om stadig bedre velfærd i Danmark. Den bærende idé bag velfærdssamfundet er at skabe et godt liv for den enkelte borger. Og fundamentale ingredienser i et godt liv er aktivitet og deltagelse.

Hvis du er passiv og uden relationer, har du som regel ikke et godt liv. Det lyder bastant, men tænk over dit eget liv. Ville du kalde det et godt liv, hvis du fjernede relationer til familie, venner, kolleger og naboer? At være borger i det danske velfærdssamfund indebærer en ret til at indgå i relationer til andre. Man kunne sige, at den ultimative rettighed i velfærdssamfundet er retten til at være noget for nogen. Forskning viser, at ensomhed og mangel på sociale relationer er en lige så stor risikofaktor og dræber som rygning.

Aktivitet er at deltage i gøremål, der for den enkelte er meningsfulde eller nødvendige, og som relaterer sig til dagligdagen, arbejds- og fritidsliv samt involvering i samfundslivet – uden at det sker på bekostning af andre.

Aktivitetsfremme er at muliggøre aktivitet og deltagelse i dagligdagen, arbejds- og fritidsliv samt i samfundslivet for det enkelte menneske og grupper af mennesker. Relationer er et af nøgleordene, når vi snakker om aktivitet og aktivitetsfremme. Når du er aktiv, indgår du i relationer med andre i forskellige arenaer. Aktivitetsfremme er dermed i høj grad en opgave, der går ud på at opdyrke og facilitere relationer. (Kilder: Ergoterapeutforeningen og Mandag Morgen.)

Perspektivet

I går var man bange for at blive fattig, når man blev gammel. Derfor skulle der spares op til alderdommen.

I dag er man bange for ikke at have levet – at der er noget man er gået glip af. Formuen må gerne bruges – den næste generation skal nok klare sig selv.

I morgen bliver det sådan, at man er bange for at dø uden at have gjort en forskel. Man vil gerne være aktiv – både for sig selv og andre

Kilde: Anne Skare, fremtidsforsker

Opsamling fra Workshop d. 10. juni 2014 om fremtidens seniorliv i Hedensted Kommune

Boformer:

Mulighed for fællesskab men også for selvvalgt ensomhed.

Måske flere generationer sammen.

Lejeboliger med god plads, centralt beliggende.

Fortsat plejecentre, men større boliger og flere ressourcer.

Ensomhed:

Opsøgende medarbejdere. Kulturelle og fysiske aktiviteter.

Nærværende og stabilt personale. Brug for omsorg mere end (- eller sammen med -) pleje og teknologi

Ressourceudnyttelse:

Vi skal bruge ressourcerne på de svageste. Ikke lave aktiviteter for dem, der selv kan.

Der skal være opmærksomhed på kronisk syge. Kost, motion og vejledning.

Der skal være opmærksomhed på demente og deres pårørende.

Der skal være klare aftaler om, hvad de frivillige tager sig af og hvad personalet har ansvar for. Der vil være gråzoner som kræver en forventningsafstemning.

Teknologi skal indføres, men tilpasses den enkelte, der skal være tryk ved at bruge den. Det skal være enkelt at bruge!

SFI-rapport 2014 (interview med 67-årige, 87-årige og 92-årige i 2012)

Danske ældre er raske og rørige – og lidt ensomme.

3 ud af ti har deltaget i frivilligt arbejde indenfor det sidste år.

De fleste har set deres voksne børn indenfor den seneste uge.

4 ud af 10 har passet deres børnebørn indenfor den seneste måned.

Færre end tidligere modtager hjemmehjælp.

Hver femte over 87 år oplever ensomhed.

De ældre efterlyser hjælp til at komme ud, praktisk hjælp i hjemmet - og selskab.

Forslag til handlinger på baggrund af ovenstående:

Plejecentre og ældreboliger.

Hvad skal der ske med de nuværende? Hvad skal der bygges, når der skal bygges nyt?

Hjælp i hjemmet.

Hvad skal kommunen levere og hvordan?

Aktiviteter.

Hvordan finder vi en god balance mellem de frivillige og den kommunale opgaveløsning?

Hvordan får vi aktive medskabende borgere?

Hvordan skaber vi aktiviteter, som modvirker ensomhed og håbløshed?

HJH

18.8.2004